

Madrid, 18 d' octubre de 1955

JOAN MERCADER i RIBA

Br.

Jaume Vicens i Vives.

Barcelona

Distingit amic:

Tants dies esperant la seva visita, o notícies, almenys, de com pensa arreglar la meua situació administrativa (segons vam quedar en la nostra darrera entrevista a Barcelona), que, veient que no me'n deia res, ni per conducte indirecte, he decidit anar a veure el Dr. Alcàzar, cosa que no he fet -després d'un mes i dies, d'estada a Madrid- fins avui. A més, tant em parlaven del "desastrós llibre" sobre la Escuela de Historia Moderna, que he aprofitat aquesta anada meua a San Bernardo, perquè me'l donés; com en efecte, així ha estat.

Vull prescindir ara del contingut i de les errades, que puguin haver-hi. A la fi i a la cap es tracta del discurs del Dr. Alcàzar, el passat març, llavors del Plenari del Consejo, si bé una mica ampliat. Vull prescindir també, si aquest follet, presentat al Congrés de Roma, va fer el ridícol o no. Però no pot negar-s'hi que de bona voluntat i fins, un extraordinari afecte envers Vostè i el nostre grup, s'hi troba. Parlant amb el Dr. Alcàzar - ell m'ha retret les contínues cartes que diu que reb, parlant de la meua situació, en què Vostè es queixa-, he tret la impressió que ell precisament, és una de les persones ^{de} què més Vostè pot refiar a Madrid: ell i el Dr. La Torre. Jo no acabo de comprendre - perdoni aquesta meua gosadia - perquè sempre s'hi indisposa; i ho dic perquè temo el que podria passar si ells no

fóssin al capdavant del Zurita. Estic convençut que en matèria d'ajuda econòmica ells fan el que millor poden, i què res més no els és factible: els mitjans del Zurita tampoc no crec que siguin il·limitats.

Respecte del meu cas, pel que veig, no hi ha cap complicació possible. Jo sóc Col·laborador de l'Escola d'Història Moderna de tot Espanya, i no solament, de la Secció de Barcelona. Prova d'això és que cobro, quan vull, indiferentment, a Barcelona o a Madrid. Una meva baixa dins de la Secció de Barcelona, incorporant-me a Madrid, no alteraria per res la seva situació pressupostària, pel fet que la meva nòmina -com ara ja s'esdevé, de fet- es quedaria a Madrid. Això és que ell m'ha dit, i també el que jo m'imagino, després de l'experiència d'un any.

Que jo no li h^e resultat com V. esperava? Vostè ja ho sap que no és meva la culpa. I que jo no perdo el temps treballant pel grup ho confirma la meva actuació mentre he estat fóra. I per confirmar-ho, jo li prego de demanar la carta que he escrit a En Nadal, i llegir-se-la sens inconvenient, perquè jo estic convençut que sempre he obrat netament, o almenys en tinc la consciència tranquil·la.

Referent a l'article d'En Nadal, que no va poder ser admès a ARBOR, per haver-se-li avançat en Benito Ruano, jo li suggereixo -a ell, i ara també a Vostè- de presentar-lo, sense cap reticència, a la Revista Hispània. Jo li demano ara autorització per poder-ho fer, i precisament al Dr. la Torre, directament, en nom de Vostè. Li repeteixo -i ho he anat captant entre aquests bastidors madrilenys- que el Dr. la Torre i el propi Alcàzar són les dues úniques persones que sempre l'han defensat davant l'Ibàñez Martín i l'Albareda, és a dir, les altes autoritats del Consejo, i que ho fan fet -cal dir-ho- saltant pet damunt de totes intrigues que en contra de Vostè s'hagin pogut anar montant, i a desgrat de les seves violentes reaccions, per ells incomprendibles. Que ells sé no poden donar de sí allò que els temps requereixen? I bé ¿que els anirem a tirar al bassot perquè són vells?. No és un problema intel·lectual el que es ventila, sino un problema profundament humà.

Esperant dalitosament notícies seves, resto a les seves ordres amic i servidor,